دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر
فصلنامه‌ی علمی- پژوهشی فضای جغرافیایی

سال چهاردهم، شماره‌ی۴۷
پاییز ۱۳۹۳، صفحات ۲۵۶-۲۳۳

سجاد کریمی پاشاکی[۱]
زهرا پیشگاهی فرد[۲]

چشم انداز جغرافیایی در تحلیل کارکرد فضای سایبر

تاریخ دریافت مقاله: ۹۱/۰۳/۲۵ تاریخ پذیرش مقاله: ۹۲/۰۸/۲٤

چکیده

به طور معمول اگرچه جغرافیا بر مبنای عناصر طبیعی و ارتباطات متقابل آن با انسان معنا می‌یابد، اما فارغ از کارکردها و نقش آفرینی این عناصر، امروزه، دامنه‌های جدیدی از فضا شکل گرفته که با توجه به ارتباط آن با گستره جغرافیایی بیانگر شمای جدیدی از فضای جغرافیایی می‌باشد.

تلاش انسان برای پدید آوردن جهانی به موازات جهان طبیعی به دلیل آن‌که انسان و محیط یا از طریق آزمون و خطا و یا از طریق تجارب و علم با یکدیگر در ارتباط می‌باشند، باعث شد تا ساختارهای مبتنی بر شبیه سازی کننده مد نظر محققان و دانشمندان قرار گیرد، تا از صرف هزینه‌های مادی، معنوی و زمانی در پیشبرد هر چه سریع‌تر علم جلوگیری شود. از این رو فضای مجازی از علم سایبرنتیک یعنی مناسبات میان انسان و ماشین منبعث شده که در شکل پیشرفته‌تر آن به‌وجود آوردنده واقعیت‌های مجازی، الگوهای شبیه سازی مجازی و فضای سایبر می‌باشد. با توجه به توسعه روز افزون تکنولوژی و کارکرد فضای مجازی در زندگی انسان‌ها و نیز وابستگی انسان به محیط‌های مجازی این سوال پیش

۱- سجاد کریمی پاشاکی دانشجوی دکترای جغرافیای سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، گروه جغرافیا، تهران، ایران.

۲- استاد جغرافیای سیاسی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، ایران.

[Downloaded from geographical-space.iau-ahar.ac.ir on 2026-10-31]

می‌آید که آیا می‌توان برای فضای سایبر، جغرافیایی خاص تعریف نمود؟ و اجزاء تشکیل دهنده این فضا چگونه می‌توانند بر رابطه میان انسان و جغرافیای طبیعی تاثیرگذار باشند؟

در این مقاله، با استفاده از روش تحلیلی- توصیفی تلاش گردیده تا به سوالات مذکور پاسخ داده شود. از این رو به نظر می‌رسد میان توسعه تکنولوژی ارتباطی و جغرافیا، ارتباط معنا داری وجود دارد که منجر به رشد دامنه‌های فضای شبکه-ای و توسعه تحلیل‌های فضایی در جغرافیای فضای سایبر می‌گردد. بنابراین با توجه به رشدکارکردی فضای مجازی کلیه گرایش‌های جغرافیا تحت تاثیر آن قرار گرفته و منجر به شکل گیری چشم‌انداز داده‌های اطلاعاتی[3] در این عرصه می-شود.

کلید واژه‌ها: فضای مجازی، جغرافیای فضای سایبر، تکنولوژی، تحلیل فضایی، توسعه.

[3]- Data scape

[Downloaded from geographical-space.iau-ahar.ac.ir on 2026-10-31]